

ЛІТЕРАТУРА

1. Чумак В. В. Організація самостійної роботи студентів ВНЗ у віртуальному освітньому просторі / В. В. Чумак // Технології розвитку інтелекту : електронний журнал лабораторії Нових інформаційних технологій навчання Інституту психології ім. Г. С. Костюка. – К., 2013. – Том 1, № 4.

Владислав Карацупа

студент 3 курсу

факультету психолого-педагогічної освіти та мистецтв

Наук. керівник: **М. С. Богдан,**

асистент (БДПУ)

ЕФЕКТ РОЗГАЛЬМУВАННЯ В СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ

Актуальність. У зв'язку з популярністю соціальних мереж, віртуальне спілкування стає все більш привабливим для сучасного суспільства. Разом з тим, у деяких індивідів виникають сумніви стосовно того, як можна, використовуючи інтернет та месенжери при обговоренні інтимних питань з абсолютно незнайомою людиною. Психологами дане явище пояснюється виникненням «ефекту розгальмування в мережі», який був описаний у 2004 році американським психологом Дж. Сулером та означає ослаблення психологічних бар'єрів, що обмежують вихід прихованих почуттів і потреб, а також примушення поводитися в інтернеті так, як зазвичай користувачі не поведуться в реальному житті [1].

Мета дослідження: теоретично обґрунтувати особливості виникнення й розповсюдження "ефекту розгальмування" у користувачів соціальними мережами.

Сутність дослідження. Дж. Сулер розглядаючи особливості взаємодії в соціальних мережах, виділяє шість основних факторів, що пояснюють невідповідність поведінки користувачів у віртуальному житті реальному спілкуванню:

1. Диссоціативна анонімність («Ви мене не знаєте»). Відчуття того, що в мережі людину «не можуть знати» виникає через анонімність. Так як користувачі соціальних мереж не мають прямого доступу до особистої інформації інших індивідів, людина сама вирішує, яку інформацію про себе висвітлювати та розповсюджувати.

2. Невидимість («Ви мене не бачите»). Невидимість та анонімність тісно пов'язані між собою, так як вони істотно допомагають індивіду приховати власну ідентичність в інтернеті та соціальних мережах. «Невидимий» користувач може надати неправдиву інформацію про свій вік, стать тощо.

3. Асинхронність («Побачимося пізніше»). Спілкування в соціальних мережах асинхронне. Так як користувачі самі контролюють хід бесіди, відсутність необхідності в негайній реакції на співрозмовника викликає ефект розгальмування. Затримка зворотного зв'язку дозволяє користувачам детально обміркувати свої повідомлення, що в умовах реальної бесіди інколи зробити досить складно.

4. Соліпсична інтродекція («Це все лише в моїй голові»). Через відсутність візуального контакту в процесі спілкування через соціальні мережі, користувачі нерідко самі наділяють своїх співрозмовників певними бажаними чи уявними якостями.

5. Дисоціативна уява («Це все гра»). Разом асинхронність інтернету і процес інтродекції утворюють новий фактор, що підсилює ефект розгальмування. Дж. Сулер як приклад наводить думку Емілі Флінч (спеціаліста по крадіжках особистих даних), згідно з якою, користувачі оцінюють спілкування в соціальних мережах як рольову гру [2].

6. Мінімізація влади («Ми рівні»). У соціальних мережах та мережі Інтернет взагалі, соціальний статус користувача не відіграє такої значної ролі, яку він має при спілкуванні в реальному житті, що дозволяє людям позбутися ще одного психологічного бар'єру [1].

Висновок. Отже, ефект розгальмування в мережі та фактори його виникнення пояснюють специфічні реакції користувачів соціальних мереж на взаємодію та спілкування з іншими. Саме тому, детальне вивчення даного феномену допоможе науковцям встановити закономірності поведінки користувачів в соціальних мережах.

ЛІТЕРАТУРА

1. Suler, John. "The Online Disinhibition Effect" // *CyberPsychology & Behavior*. – 2004. – 7 (3): 321–326 pp.
2. Conflict in Cyberspace: How to Resolve Conflict Online | KaliMunro.com

Владислав Карацупа,

студент 3 курсу

факультету психолого-педагогічної освіти та мистецтв

Наук. керівник: **Т.П. Малихіна,**

к.психол.н., доцент (БДПУ)

ВИКОРИСТАННЯ ТРАНЗАКТНОГО ПІДХОДУ В ПСИХОДІАГНОСТИЦІ ОСОБИСТОСТІ

Актуальність. Сучасна тенденція гуманізації суспільства – це об'єктивна потреба суспільного розвитку, в основі якої лежить спрямованість на людину. Зазначена тенденція до гуманізації відноситься і до теоретичних побудов Е. Берна – транзактному аналізу. Сучасний транзактний аналіз включає в себе теорію особистості, теорію комунікацій, аналіз складних систем і організацій, теорію дитячого розвитку. У практичному застосуванні він представляє собою систему роботи як з окремими людьми, подружніми парами, сім'ями, та і різними соціальними групами.

Ступінь досліджуваності проблеми. Слід зазначити, що в останнє десятиріччя спостерігається зацікавленість психологів-практиків використанням транзактного підходу в практичній діяльності. Та на жаль науково обґрунтованих джерел на сьогоднішній день знаходимо небагато (М. Барановська, Е.Гусева, В. Джойнс И. Малкіна-Пых, Я.Стюарт). Е. Берн